

De geschiedenis van Dyade

Van stookhok tot specialist in onderwijsdienstverlening

Dyade, de dienstverlener in het onderwijs zoals u ons kent, bestaat sinds 2000. De wortels van Dyade gaan echter veel verder terug, naar de zeventiende eeuw. We nemen u in dit artikel graag mee in onze geschiedenis.

door Jori Navest

De St. Laurenskerk kan beschouwd worden als de moeder van onze organisatie. Daar is het 'Schoolenbureau Rotterdam-Centrum' geboren. Hieruit ontstond Stichting Dienstverlening Christelijk Onderwijs Rotterdam en Omstreken: een rechtsvoorganger van Dyade. In de Laurenskerk liep de eerste administrateur rond en stonden de archief-

kasten opgeslagen. Het stookhok van de kerk is de geboorteplaats van de rechtsvoorganger van Dyade. In 1652 werd het stookhok ontruimd en ingericht als diaconiekamer. Diakenen van de Laurenskerk troffen voorzieningen voor degenen die zich geen onderwijs tegen betaling aan een schoolmeester konden veroorloven. Vanaf 1656 droegen de diakenen ook zorg voor het onderwijs aan arme kinderen. Toen werd de eerste administratie voor de armenscholen verricht in het stookhok van de Laurenskerk.

Chaos in het beheer en bestuur Rond 1770 heerste er chaos in het beheer en bestuur van de Rotterdamse armen- of diaconiescholen. Personeelsbeleid ontbrak. Het beheer van het onderhoud van de scholen liet veel te wensen over. De schoolmeesters moesten zelf maar aan hun geld en aan lesgebouwen zien te komen. De overheid bemoeide zich nauwelijks met het onderwijs. Diakenen van de Nederduitse Gereformeerde Gemeente verrichtten het feitelijke werk. Voor degenen die zich geen betaald onderwijs van een leraar konden veroorloven, troffen diakenen van de St. Laurenskerk voorzieningen. Dit was echter een klein deel van het werk van de diakenen, waardoor het niet de aandacht kreeg die het nodig had. Het ging niet goed met het onderwijs.

Kennis leidt tot deugd Ons land belandde in een economisch verslechteringsproces. Vooral de achteruitgang van nijverheid en visserij leidde tot een structureel verlies van werkgelegenheid, wat massale werkloosheid en diepe armoede tot gevolg had. Armenscholen raakten overvol en jongeren vertoonden steeds meer semicrimineel gedrag. Er moest dringend actie ondernomen worden. Er werd een belangrijke rol toegekend aan het onderwijs. De reden hiervoor was de opvatting 'kennis leidt tot deugd' die de overhand nam. Men verwachtte dat het bouwen van scholen tot het sluiten van gevangenissen zou leiden. Onderwijs werd zo gezien als een remedie tegen armoede, een instrument dat semicrimineel en ongedisciplineerd gedrag op straat, maar ook werkloosheid zou doen verminderen.

>>

'Kennis leidt tot deugd.'

"In en uit haar, zowel ruimtelijk als geestelijk, is ons DCO-kantoor geboren." Laurenskerk 1621.

"In haar krochten en spelonken waarde de eerste administrateur rond. In haar ingewanden stonden de archiefkasten opgeslagen."

'De overheid bemoeide zich nauwelijks met het onderwijs. Diakenen van de Nederduitse Gereformeerde Gemeente verrichtten het feitelijke werk.'

Kernkwaliteiten van Dyade

- > Professionele verzorging van uw financiële en/of personele administratie.
- > (Administratie)systemen en -tools die op elkaar aansluiten (integrale systemen).
- > Diverse adviesdiensten voor schooldirecteuren en -besturen op het gebied van onderwijshuisvesting, interim-management, detachering en financiële en juridische zaken.
- > ISO-gecertificeerd (9001:2008).
- > Kennisorganisatie op het gebied van onderwijs met veel specialistische adviseurs met praktijkervaring.
- > Veel voordeelpartners met aanbiedingen voor onze vaste klanten.
- > Trainingen en opleidingen gericht op alles wat met bedrijfsvoering in het onderwijs te maken heeft: financiën, personele zaken, huisvesting, management & bestuur, public relations en communicatie (CRKBO-gecertificeerd).

>> **Oprichting rechtsvoorganger Dyade** Vervolgens werd een commissie ingesteld die orde zou moeten brengen in het bestuur van de vier Rotterdamse armenscholen. Het onderwijs zou drastisch verbeterd moeten worden. Een belangrijk moment in de geschiedenis van Dyade vond plaats op 31 oktober 1774. Dit was het begin van een zeer lange traditie van het 'College van Regenten van de Groote en Kleine Diaconiescholen der Nederduitsche Gereformeerde Gemeente te Rotterdam' dat beheer, toezicht op kwaliteit en administratie van de vier Rotterdamse armenscholen op zich nam. Hieraan kwam pas een einde door overdracht van het administratiekantoor 'Scholenbureau Rotterdam-Centrum' van het College van Regenten aan een nieuwe stichting, de Stichting Dienstverlening Christelijk Onderwijs Rotterdam en omstreken: ook een rechtsvoorganger van Dyade.

'Momenteel maken 500 besturen in het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs gebruik van de dienstverlening van Dyade.'

Dynamisch en adequaat Wat eens een administratiekantoor was van een schoolbestuur dat enkele scholen in Rotterdam beheerde, werd in 1977 het regionale kantoor onder beheer en bestuur van vertegenwoordigers van verschillende schoolraden uit Rotterdam en omstreken. Tien jaar later werd in datzelfde kantoor voor 190 besturen administratie gevoerd. In 2000 ontstond Dyade (dynamisch en adequaat) uit diverse fusies. 14 jaar verder is het klantenbestand en de dienstverlening van Dyade behoorlijk uitgebreid. Momenteel maken 500 besturen in het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs gebruik van de dienstverlening van Dyade.

Geschiedenis Dyade in jaartallen

- > **1652** → Het stookhok van de St. Laurenskerk werd ontruimd en ingericht als diaconiekamer.
- > **1656** → De diakenen zorgden voor onderwijs aan arme kinderen. In die diaconiekamer werd de administratie voor de armenscholen verricht.
- > **24 januari 1774** → Er werd een commissie ingesteld die orde op zaken moest brengen in het beheer, bestuur en de administratie van de vier Rotterdamse armenscholen.
- > **21 maart 1774** → De commissie bracht verslag uit, dat als grondslag diende voor de resoluties van het Rotterdams stadsbestuur.
- > **31 oktober 1774** → Een historisch moment: het begin van het 'college van Regenten van de Groote en Kleine Diaconiescholen der Nederduitsche Gereformeerde Gemeente te Rotterdam', dat beheer, toezicht op kwaliteit en administratie van de vier Rotterdamse armenscholen op zich zou nemen.
- > **20 december 1774** → Het reglement waarin de verzelfstandiging, reorganisatie, verbetering van het beheer en bestuur en de administratie van de Rotterdamse armenscholen was vastgelegd, werd goedgekeurd. Een zelfstandig bestuur voor de vier armenscholen werd gevormd door twee predikanten, twee ouderlingen en twee diakenen.
- > **1872** → Een tweede fase in de verzelfstandiging begon toen het College van Regenten erkenning kreeg als rechtspersoon. Nu kon het College ook geheel zelfstandig leerkrachten benoemen en was het gemachtigd legaten te ontvangen. Taken die de kerkenraad hiervoor op zich nam.
- > **1 januari 1922** → Een derde fase in het verzelfstandigingsproces begon toen de financiële afhankelijkheid van de scholen in relatie tot de 'Hervormde Diaconie' werd doorbroken door de financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Vanaf die tijd stonden de scholen in geen enkel verband meer tot de diaconie.
- > **31 december 1977** → Het administratiekantoor van het College van Regenten werd ondergebracht in een zelfstandige stichting: de Stichting Dienstverlening Christelijk Onderwijs Rotterdam en omstreken: een rechtsvoorganger van Dyade.
- > **1 januari 1978** → De algehele zeggenschap van de Hervormde Kerkeraad over de bestuurlijke samenstelling werd verbroken.
- > **2000** → Het ontstaan van het huidige Dyade.

‘Dyade en haar rechtsvoorgangers stellen onderwijsorganisaties al eeuwenlang in staat het beste onderwijs te geven en het beste onderwijs te realiseren.’

Specialist in bedrijfsvoering De dienstverlening is de afgelopen decennia enorm uitgebreid van personele en financiële administratie tot een complete dienstverlening met onder andere adviesdienstverlening, onderwijshuisvesting, voordeelservice en trainingen en opleidingen. Al naar gelang de behoefte profiteren onderwijsorganisaties van een ruime keuze aan dienstverlening en maatwerkcomponenten. Dyade en haar rechtsvoorgangers stellen onderwijsorganisaties al eeuwenlang in staat het beste onderwijs te geven en het beste onderwijs te realiseren. Bovendien helpt Dyade bestuurders de doelstellingen van hun organisatie te realiseren, bevorderen we de autonomie van bestuurders en laten we onderwijsorganisaties renderen. Wat meer dan 350 jaar geleden heel klein begon, is uitgegroeid tot uw specialist in bedrijfsvoering in het onderwijs. ●

Klasinterieur, Rotterdam 1812.

Rotterdamse Diaconieschool, 1800.